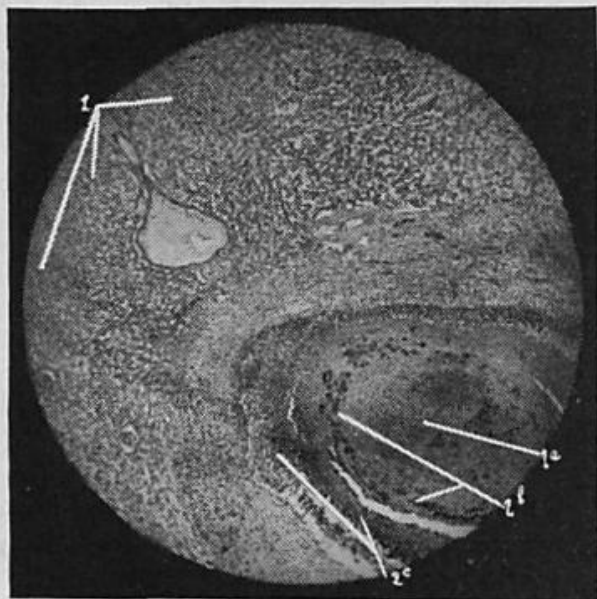

een leverziekte bij een zandhagedis

door J. BOVENKERK, AMSTERDAM

Sectiedienst onzer Vereniging.

Toxische parenchymdegeneratie en necrose van lever bij *Lacerta agilis*

1. Parenchymdegeneratie
2. Necrosehaard

Vergroting 28 x; kleuring: Haematoxyline-Eosine

Preparaat: J. Bovenkerk, Microfoto: C. van Duijn Jr.

Een mij toegezonden **Zandhagedis, *Lacerta agilis***, uiterlijk goed op kleur en niet erg vermagerd, toonde bij opening van borst- en buikholte een lever, waarop hier en daar geel-grijze puistvormige verhevenheden voorkwamen, welke een gemiddelde doorsnede hadden van ongeveer 3 mm. Ook in de lever waren vlekken van dergelijke kleur en afmetingen waar te nemen. Doorsneden van het orgaan genomen, toonden een ontarding van het specifieke leverweefsel (Parenchym degeneratie) aan, welke meestal wordt veroorzaakt door een zware infectie.

Op de bijgevoegde foto, van één der weefselsneden genomen, is zelfs bij deze zwakke vergroting (28 X), de ontleding van de leverbalkenstructuur gemakkelijk waar te nemen (zie 1). Een voortschrijden van

bovengenoemde ontarding laat ons een volledige weefseldood zien (necrose), op de foto de grauwe massa rechts onder (bij 2). Op de lever waren dit de reeds eerder genoemde verhevenheden.

Begrijpelijk is, dat de vernietiging van een groot deel van een weefsel, dat tot één der belangrijkste van het organisme behoort, de dood ten gevolge moest hebben. De aard der infectie is nog onbekend, maar wanneer mij het hiertoe benodigde materiaal weer ter beschikking staat, wordt het onderzoek voortgezet.

Bij deze dank ik in 't bijzonder de heer J. H. C. Ruyter van het Histologisch laboratorium der Amsterdamse Universiteit, voor zijn belangeloze en sympathieke hulp, mij hierbij verleend.

het voederen van jonge amfibieën

door mej. e. m. d. lüps, velp

In de zomer van 1946 nam ik drie exemplaren héél jonge ***Discoglossus pictus*** van onze Vereniging „*Lacerta*“ over. Slechts één daarvan is nog in leven, is echter zeer nerveus. Het leek wel of alle drie diertjes aan toevallen leden. Ik schreef achteraf deze nerveuse schrikachtigheid toe aan de voedermethode; ik gaf namelijk enchytraeën in een klein bakje met aarde. In de herfst ontdekte ik echter dat de bodenvulling van het terrarium van enchytraeën krioelde! Overdag was daarvan niets te zien. Mijn vermoeden is, dat in dezen de vervolgers tot vervolgers werden: ik bedoel, dat de enchytraeën op de een of andere manier de *discoglossi* 's nachts verontrust hebben. Het laatst overgebleven

Discoglossus pictus. Foto: M. Steiger